

- України. – 2012. – № 2-3. – Ст. 3.
8. Федоренко В. Л. Правовий режим власності Автономної Республіки Крим у контексті новелізації національної правової системи // Правова реформа в Україні : матеріали II міжвуз. наук.-теорет. конф., 21 жовтня 2010 р., м. Київ. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2010. – С. 10-13.
9. Швачка Г. О. Правова природа нормативних актів Автономної Республіки Крим / Ганна Олександрівна Швачка / Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого: Дис. ... канд. юрид. наук. – Х., 2004. – 191 с.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Орищенко І.В.,

здобувач кафедри фундаментальних
юридичних дисциплін ХНУВС

У статті проаналізовані особливості конституційного статусу прокуратури України її місце у системі державних органів. На підставі проведеного дослідження автором запропоновані зміни до чинного законодавства України з метою оптимізації правового статусу органів прокуратури України та Генерального прокурора України.

Ключові слова: Конституція України, правоохоронні органи, прокуратура України.

В статье проанализированы особенности конституционного статуса прокуратуры Украины, ее место в системе государственных органов. На основании проведенного исследования автором предложены изменения в действующее законодательство Украины, с целью оптимизации правового статуса органов прокуратуры Украины и Генерального прокурора Украины.

Ключевые слова: Конституция Украины, правоохранительные органы, прокуратура Украины.

The article analyzes the features of the constitutional status Office of Public Prosecutor of Ukraine, its place in the system of public organs. Based on research by the author, proposed changes to the current legislation of Ukraine in order to optimize the legal status of the bodies of Public Prosecutor of Ukraine and the General Public Prosecutor of Ukraine.

Keywords: Constitution of Ukraine, law enforcement agency, Office of Public Prosecutor of Ukraine.

Прийняття Конституції України 28 червня 1996 року нормативно закріпило завдання держави щодо сприяння реалізації прав і свобод людини й громадянина. Згідно з вимогами статті 3 Основного Закону на державу покладається обов'язок визнавати й захищати права та свободи людини і громадянина [1]. Сьогодні в Україні здійснюються великомасштабні перетворення, спрямовані на зміцнення демократії і створення правової держави. Відбувається переоцінка цінностей в економічній, соціальній, управлінській, духовній та інших сферах життя суспільства. За цих умов однією з основних проблем лишається зміцнення правопорядку. Тому на перший план висувуються завдання забезпечення законності, захисту прав і законних інтересів громадян та верховенства права. З метою здійснення цієї діяльності в Україні існує відповідна низка державних органів, завданням яких є забезпечення прав і свобод громадян, охорона громадського порядку, боротьба із злочинністю, укріплення режиму законності в державі тощо. Чільне місце серед цих органів посідає прокуратура України.

Враховуючи те, що Основний Закон знов повернувся до редакції 2004 року, а також принципово нові вимоги керівництва держави до роботи правоохоронних органів, актуальним постає питання аналізу правового статусу та місця прокуратури України в сучасній системі органів державної влади.

Питання організації та діяльності органів про-

куратури досліджували Басков В.І., Вінокуров Ю.Є., Долежан В.В., Корнякова Т.В., Косюта М.В., Малюга В.І., Марочкін І.Є., Мичко М.І., Нор В.Т., Шумський П.В. та ін., проте вважаємо, що на сьогодні потребують перегляду деякі наукові парадигми щодо особливостей організації та діяльності органів прокуратури, зважаючи на їх значну роль у механізмі захисту прав і свобод громадян.

Отже метою статті є аналіз конституційно-правових засад організації та діяльності прокуратури України на сучасному етапі державотворення.

Відповідно до статті 121 Конституції України прокуратура України становить єдину систему, на яку покладаються:

- підтримання державного обвинувачення в суді;
- представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян [1].

Систему органів прокуратури становлять: Генеральна прокуратура України, прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя (на правах обласних), міські, районні, міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури, а також

військові прокуратури [2].

Отже, в основі формування системи органів прокуратури лежать принципи територіальності та спеціалізації. За ознаками територіальності органи прокуратури створюються відповідно до адміністративно-територіального устрою України. Спеціалізація органів прокуратури відбувається за предметно-галузевим принципом, що дає змогу прокуратурі більш ефективно виконувати свої функції у найважливіших сферах життєдіяльності.

Спеціалізовані прокуратури будуються за загальними для всіх органів прокуратури принципами, вони керуються тими ж законами, що й територіальні прокуратури, перед ними стоять загальні для всіх органів прокуратури завдання, вони використовують ті ж засоби прокурорського реагування на виявлені порушення закону. Однак в їх системно-структурній побудові, а також в об'єктах наглядової діяльності є певні особливості.

Систему спеціалізованих прокуратур складають транспортні прокуратури, природоохоронні прокуратури, військові прокуратури та екологічні прокуратури.

До військових прокуратур належать військові прокуратури регіонів і військова прокуратура Військово-Морських Сил України (на правах обласних), військові прокуратури гарнізонів (на правах міських). Діяльність військових прокуратур врегульована наказом Генеральної прокуратури України від 4 квітня 2011 року № 12гн [3]. Керівництво цими підрозділами здійснює Головне Управління військових прокуратур Генеральної прокуратури України.

Наказом Генеральної прокуратури України від 19 вересня 2005 року № 3/Згн врегульовано питання діяльності транспортних прокуратур [4]. На теперішній час в Україні транспортні прокуратури діють на правах міжрайонних або міських із підпорядкуванням обласним територіальним прокуратурам.

До предмета нагляду, що здійснюється природоохоронними прокуратурами, включено виконання законів, спрямованих на захист навколишнього середовища, природоохоронними органами, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами, перелік яких визначається прокурорами обласних [5].

Наказом Генерального прокурора України від 4 жовтня 2011 року утворено окрему Дніпровську екологічну прокуратуру (на правах обласної). Дніпровський екологічний прокурор та міжрайонні екологічні прокурори здійснюють правозахисну, представницьку та іншу діяльність межах річки Дніпро, її водосховищ, Дніпровсько-Бузького лиману, їх водоохоронних зон, прибережних захисних смуг, гідротехнічних та інших водогосподарських об'єктів.

Загальні ж засади організації системи прокуратури та особливості правового статусу її співробітників окрім Конституції України та Закону України «Про прокуратуру» визначені наказами Генеральної прокуратури України «Про організацію роботи і управ-

ління в органах прокуратури України» [6], «Про особливості організації роботи прокуратур міст з районним поділом» [7] тощо. Внутрішня робота в органах прокуратури регулюється особливими актами, які отримали назву «Регламент». Регламент Генеральної прокуратури України затверджений 30 вересня 2005 року, на виконання цього документу регіональні прокуратури затверджують власні регламенти.

Генеральний прокурор України призначається на посаду за згодою Верховної Ради України та звільняється з посади Президентом України. Генеральний прокурор України не менш як один раз на рік інформує Верховну Раду України про стан законності. Верховна Рада України може висловити недовіру Генеральному прокуророві України, що має наслідком його відставку з посади [1]. Додаткові підстави звільнення Генерального прокурора України також визначені статтею 2 Закону України «Про прокуратуру» [2]. Зважаючи на вищезазначене, маємо проаналізувати місце прокуратури України в системі органів державної влади.

Конституція України у статті 6 закріплює положення, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Проте зі змісту статті 123 Конституції України та статей 1, 6 Закону України «Про прокуратуру» не випливає її приналежність до будь-якої гілки влади.

У юридичній науці існують думки щодо віднесення прокуратури до самостійної гілки влади - контрольно-наглядової [8, с. 9], [9, с. 359]. Прихильники цієї точки зору наголошують на тому, що деякі із відомих інституцій влади (Рахункова палата, Національний банк України) не відносяться до трьох загально визначених органів влади: законодавчої, виконавчої та судової. Проте, на нашу думку, це питання не потребує додаткового дослідження адже Конституція України чітко визначає поділ державної влади в Україні саме на законодавчу, виконавчу та судову [1].

У науковій літературі та деяких законодавчих актах прокуратуру України відносять до особливої ланки органів, які отримали назву «правоохоронних». З'ясуванням сутності цих органів та визначення їх видів присвячено низку наукових праць [10, с. 39], [11, с. 66] тощо. Проте до теперішнього часу немає чіткого визначення поняття цих органів та їх видів.

У Конституції України термін «правоохоронні органи» використовується у частині 2 статті 17, де зазначено, що «...забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом» [12]. Нормативні акти України дають різноманітні визначення правоохоронних органів, від абстрактного до прямого згадування. Також вони визначають їх різну кількість: у одних актах одні і ті ж самі органи називаються правоохоронними, а в

інших – ні.

Зазначимо, що єдність відсутня і щодо визначення переліку правоохоронних органів у науковій літературі, оскільки автори називають їх різні види, пропонують різні критерії їх класифікації, визначають перелік правоохоронних органів у широкому та вузькому значенні (розумінні), тощо. Проте, переважна більшість з них відносять прокуратуру України до правоохоронних органів [13, с. 88], [14, с. 13] та ін. Доцільним буде наведення наукових визначень терміну «правоохоронний орган».

Правоохоронний орган – це державний орган, основним (головним) предметом діяльності якого є законодавчо визначені функції або завдання з охорони права, відновлення порушеного права або організація виконання покарання, захист національної (державної) безпеки, підтримання правопорядку, забезпечення стану законності [15, с.6-8]. Правоохоронний орган – це державний орган, основним (головним) предметом діяльності якого є законодавчо визначені функції або завдання по боротьбі з правопорушеннями, що тягнуть за собою юридичну відповідальність у сфері публічного права [16, с.87].

Р. Твелін у вузькому розумінні до правоохоронних органів відносить державні органи, які створені спеціально для боротьби зі злочинністю, і яким із цією метою надані повноваження застосовувати передбачені законом заходи примусу й перевиховання правопорушників; у широкому – решту державних органів, наділених певними повноваженнями у царині контролю за додержанням законності й правопорядку [17, с. 52-53].

О.М. Музичук визначає наступні ознаки правоохоронних органів: «...державні органи, спеціально створені з метою забезпечення охорони та захисту прав і свобод громадян, інтересів суспільства і держави, у більшій мірі – від злочинних посягань, меншій – від інших правопорушень. Виконання правоохоронних функцій є визначальним (основним) у їх діяльності, ці функції та повноваження такі органи виконують на професійній основі, мають можливість застосування державного примусу, наявність спеціальних повноважень для попередження, розкриття і розслідування злочинів, додатковий соціально-правовий захист персоналу, для виконання покладених обов'язків наділені відповідними атрибутами (спеціальні звання, спеціальний формений одяг, відповідні знаки розрізнення, право носіння та застосування вогнепальної зброї)» [18, с. 172-173]. Тому, ми погоджуємося із думкою, що «...застосування такого переліку ознак щодо визначення того чи іншого органу як правоохоронного повинно здійснюватись у комплексі, тобто йому повинні бути притаманні більшість із запропонованих нами ознак. Натомість, беззаперечним, з нашої точки зору, є те, що правоохоронними є ті державні органи, які виконують завдання із протидії злочинності, уповноважені здійснювати оперативно-розшукову діяльність та проводити досудове слідство» [18, с. 191].

Прокуратура України цілком підпадає під пропоно-

вану ознаку, адже у відповідності до статті 17 Закону України «Про прокуратуру» слідчі прокуратури проводять попереднє (досудове) слідство у справах про діяння, що містять ознаки злочину, віднесені законом до їх підслідності, а також в інших справах, переданих їм прокурором [2].

Отже, на підставі аналізу положень нормативних актів та праць науковців, можемо зробити висновок, що прокуратура є конституційним правоохоронним органом. Це проявляється у закріпленні Конституцією України загального порядку її організації, порядку призначення та звільнення Генерального прокурора України (ст.ст. 85, 166, 121-123 Конституції України), визначених у Конституції України та у Законі України «Про прокуратуру» правоохоронних функцій (стаття 121 Конституції України, стаття 6 Закону України «Про прокуратуру»), причому виконання цих функцій є основним для неї. Співробітники прокуратури мають право застосовувати заходи державного примусу (ст.ст. 20-27 Закону України «Про прокуратуру»). Виконують покладені на них функції та повноваження на професійній основі (46-46¹ Закону України «Про прокуратуру»), мають визначену систему спеціальних повноважень для попередження й розслідування злочинів, додатковий соціально-правовий захист персоналу (ст.ст. 49-50¹ Закону України «Про прокуратуру») та наділені відповідними атрибутами: спеціальні звання, спеціальний формений одяг, відповідні знаки розрізнення (ст. 47 Закону України «Про прокуратуру»). Це дає нам змогу запропонувати наступне визначення прокуратури України.

Прокуратура України – це конституційний правоохоронний орган, який від імені держави здійснює нагляд на території України за додержанням і правильним застосуванням законів, норм міжнародного права, міжнародних угод України з метою забезпечення верховенства права, зміцнення режиму законності та має своїми завданнями захист суспільного та державного ладу, політичної та економічної систем, основ демократичного устрою державної влади, а також гарантованих Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами прав, свобод, інтересів фізичних та юридичних осіб.

Відповідне визначення доцільно внести до статті 1 Закону України «Про прокуратуру». Також викликає деякі сумніви положення статті 2 Закону України «Про прокуратуру» щодо порядку звільнення Генерального прокурора України: «Генеральний прокурор України звільняється з посади також з інших підстав». Враховуючи те, що Генеральний прокурор України є найвищою посадовою особою органів прокуратури та втілює у своїй посаді «принцип забезпечення державою прав і свобод громадян», зазначення «інших підстав» дає додаткові важелі впливу на нього з боку зацікавлених осіб. Тому вважаємо цю частину зайвою.

До того ж у Конституції України та законі України «Про прокуратуру» застосовуються різні терміни припинення Генеральним прокурором власних по-

вноважень «відставка» та «звільнення». Отже недоречним є повторення положень статей 85 та 106 Конституції України у частині 1 статті 2 Закону України «Про прокуратуру». Вважаємо, що частини 1 та 3 статті 2 Закону України «Про прокуратуру» можуть бути скасовані, а частина 2 викладена у наступній редакції:

Генеральний прокурор України звільняється з посади Президентом України у разі:

- висловлення недовіри Верховною Радою України;
- закінчення строку, на який його призначено;
- неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я;
- недотримання пов'язаних із проходженням служби в органах прокуратури вимог та інших вимог і обмежень, які встановлюються чинним законодавством України;
- набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;
- припинення його громадянства;
- подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням.

Перелік цих підстав є вичерпним.

Підсумовуючи вищевикладений матеріал маємо сформулювати деякі висновки та узагальнення. Особливість конституційно-правового статусу, прокуратури України полягає в тому, що відповідно до закріплених Конституцією України функцій вона є прокуратурою змішаного (наглядно-обвинувального) типу, тобто виконує функції як нагляду за виконанням законів, так і кримінального переслідування. Конституційно-правовий статус прокуратури також проявляється у нормах Основного закону нашої держави щодо порядку призначення та звільнення Генерального прокурора України та визначення її функцій. Норми Конституції України та чинного законодавства України дозволяють визначити її як конституційний правоохоронний орган, який не відноситься до жодної гілки державної влади, що визначаються у статті 6 Основного закону.

Перспективними напрямками подальших досліджень є питання завдань та функцій прокуратури в сучасних умовах, особливості її взаємодії із органами державної влади та місцевого самоврядування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141
2. Про прокуратуру [Текст]: Закон України від 05.11.1991 р., № 1790–XII// Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793
3. Про особливості діяльності військових прокуратур [Електронний ресурс]: Наказ Генеральної прокуратури України від 4.04.2011 р. № 12 гн. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
4. Про сферу та особливості організації діяльності органів прокуратури на транспорті [Електронний ресурс]: Наказ Генеральної прокуратури України від 19.09.2005 р. № 3/3гн. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
5. Про особливості організації діяльності органів прокуратури у сферах охорони навколишнього природного середовища та земельних відносин [Електронний ресурс]: Наказ Генеральної прокуратури України від 4.10.2011 р. № 3/2гн. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
6. Про організацію роботи і управління в органах прокуратури України [Електронний ресурс]: Наказ Генеральної прокуратури України від 26.12.2012 р. № 1гн. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
7. Про особливості організації роботи прокуратур міст з районним поділом [Електронний ресурс]: Наказ Генеральної прокуратури України від 30.12.2010 р. № 1/2гн. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
8. Денисов С. А. Формирование контрольной ветви государственной власти и ограничение коррупции [Текст] / С. А. Денисов // Государство и право. – 2002. – № 3. – С. 9–16.
9. Калініченко О.Ф. Принципи державного контролю господарської діяльності [Електронний ресурс] / О.Ф. Калініченко // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 359–365. – Режим доступу до журн.: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11kofgvu.pdf>
10. Денисюк С.Ф. Громадський контроль за діяльністю правоохоронних органів: організаційно-правові засади [Текст] / С. Ф. Денисюк // Право і безпека. – 2009. – № 3. – С. 39–42.
11. Ключев О. Проблеми розвитку громадського контролю за правоохоронною діяльністю органів внутрішніх справ [Текст] / О. Ключев // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 66–69.
12. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів [Текст]: Закон України від 23.12.1993 р., № 3781–XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.
13. Куліш А.М. Правоохоронна система України: адміністративно-правові засади організації та функціонування [Текст]: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / А.М. Куліш. – Х., 2009. – 432 с.
14. Кучук А.М. Правоохоронні органи в Україні: нормативне регулювання та критерії виокремлення [Текст] / А. М. Кучук // Наук. вісник Дніпропетровськ. держ. ун-ту внутр. справ. – 2008. – № 2. – С. 10–16.
15. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України [Текст]: Навчальний посібник / В.С. Ковальський (керівник автор. колективу), В.Т. Білоус, С.Е. Демський та ін.; відп. ред. Я.Ю. Кондратьєв. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 320 с.
16. Пікуля Т.О. Правоохоронні органи в механізмі держави України (теоретико-правові питання функціонування) [Текст]: дис. ... кандидата юрид. наук: 12.00.01/Т.О. Пікуля. – К., 2004. – 203 с.
17. Твелін Р. Про поняття «правоохоронні органи» у вузькому і широкому розумінні [Текст] / Р. Твелін // Радянське право.

– 1985. – № 7. – С. 52–56.

18.Музичук О.М. Контроль за діяльністю правоохоронних органів в Україні: адміністративно-правові засади організації та функціонування [Текст]: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07/ О.М. Музичук. – Х., 2010. – 481 с.

МУНІЦИПАЛЬНА ІДЕЯ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА СЛУЖБИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Падалко Г.В.,

кандидат юридичних наук

У статті розглядаються концептуальні проблеми служби в органах місцевого самоврядування.

Ключові слова: публічна служба; служба в органах місцевого самоврядування; службовці та посадові особи органів місцевого самоврядування; організація служби в органах місцевого самоврядування.

В статье рассматриваются концептуальные проблемы службы в органах местного самоуправления.

Ключевые слова: публичная служба; служба в органах местного самоуправления; служащие и должностные лица органов местного самоуправления; организация службы в органах местного самоуправления.

The article discusses the conceptual problems of public policy in the service in local self-government.

Keywords: public service; service in local self-government bodies; public servants and officials in local self-government bodies; organization of service in local self-government bodies.

Формування наукових знань про службу в органах місцевого самоврядування – складний діалектичний процес. Досягненню мети найбільш повного охоплення історико-філософських, соціально-політичних та конституційно-правових аспектів феномена служби в органах місцевого самоврядування сприяє розгляд відповідних соціальних ідей та наукових теорій (концепцій) про місцеве самоврядування, а також публічну службу, її походження, види, функції тощо.

Витоки зародження публічної служби як одного «...із найсуттєвіших видів цілеспрямованої діяльності людей, а також суспільства» [5, с. 9] характеризуються рисами розвитку насамперед суспільства, а пізніше, з появою держави, – етапами державотворення. Ще на ранній стадії суспільного життя внаслідок розподілу праці в суспільстві, безперервного розвитку виробничих сил, формування різних соціальних груп виокремилась діяльність, яку стали називати службою і яка зайняла своє місце серед основних видів суспільної корисної праці, а тих, хто її здійснював, – службовцями, що склали свою соціальну групу поряд з іншими групами, класами, прошарками.

Новий вид людської діяльності був спрямований на забезпечення нормальної життєдіяльності суспільства, інших видів соціального життя – виробництво (організація, раціоналізація, проектування і конструювання тощо), зовнішні зв'язки, військова справа, розподіл матеріальних та інших благ, охорона порядку і безпеки. Зміст виконуваних призначень обумовив диференціацію служби, на що суттєвим чином вплинув і факт появи держави. Так, з'явилась служба в державних, суспільних, релігійних, іноземних, міжнародних організаціях, виділилась «приватна» та інші види служби.

У чому ж полягає сутність служби в масшта-

бі усього суспільства та держави, у житті різних об'єднань і індивідів, територіальних громад та їх членів – жителів сіл, селищ та міст? Остаточної відповіді на це питання немає. Тому в рамках даної статті спробуємо з'ясувати сутність та конституційно-правовий зміст служби в органах місцевого самоврядування з позиції теоретико-методологічного розуміння вчення про місцеве самоврядування.

Відразу слід зазначити, що місцеве самоврядування, як одна з фундаментальних засад конституційного ладу, охоплює своїми інститутами (у тому числі й інститутами служби в органах місцевого самоврядування) майже усі сторони демократичної організації місцевого життя. Місцеве самоврядування дає можливість раціональним способом децентралізувати та деконцентрувати публічну владу, перенести прийняття рішень щодо всіх питань місцевого життя до територіальних громад, стимулюючи цим активність громадян та забезпечуючи їх реальну причетність до таких рішень, у тому числі й шляхом реалізації їх конституційного права на службу в органах місцевого самоврядування.

Формування системи місцевого самоврядування та її інститутів, у тому числі служби в органах місцевого самоврядування, в Україні відбувається з великими труднощами як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру. Основні причини цього багато у чому криються у відсутності збалансованої концепції розвитку місцевого самоврядування в цілому та служби в органах місцевого самоврядування зокрема.

У даний час законодавець знаходиться у пошуку оптимальної моделі місцевого самоврядування та такого його інституту як служба в органах місцевого самоврядування. У зв'язку з цим трансформується концепція місцевого самоврядування, переглядається